

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 56/17

Luksemburg, 30 maja 2017 r.

Opinia rzecznika generalnego w sprawie C-165/16
Toufik Lounes / Secretary of State for the Home Department

Zdaniem rzecznika generalnego Yves'a Bota obywatel państwa nienależącego do UE, będący członkiem rodziny obywatela Unii, może korzystać z prawa pobytu w państwie członkowskim, w którym ten obywatel Unii przebywał i rozpoczął życie rodzinne przed uzyskaniem obywatelstwa tego państwa

W celu zapewnienia skuteczności (effet utile) praw wynikających z obywatelstwa Unii, warunki przyznania tego pochodnego prawa pobytu nie powinny być, co do zasady, bardziej rygorystyczne niż warunki ustanowione w dyrektywie dotyczącej prawa do swobodnego przemieszczania się obywateli Unii

Toufik Lounes – obywatel Algierii – przybył do Zjednoczonego Królestwa w dniu 20 stycznia 2010 r. na podstawie 6-miesięcznej wizy wjazdowej. Następnie nielegalnie pozostał na terytorium brytyjskim. Perla Nerea García Ormazábal – obywatelka Hiszpanii – przybyła do Zjednoczonego Królestwa w 1996 r. jako studentka, a w 2004 r. została zatrudniona w pełnym wymiarze czasu pracy. W 2009 r. nabyła obywatelstwo brytyjskie w drodze nadania.

W 2014 r. T. Lounes i P. García Ormazábal zawarli związek małżeński. W następstwie tego małżeństwa T. Lounes wystąpił do ministra ds. wewnętrznych z wnioskiem o wydanie mu karty pobytu jako członkowi rodziny obywatela EOG (Europejskiego Obszaru Gospodarczego). W dniu 14 maja doręczono mu zawiadomienie wraz z decyzją o wydaleniu ze Zjednoczonego Królestwa, wydaną na tej podstawie, że przekroczył dozwolony czas pobytu w Zjednoczonym Królestwie z naruszeniem kontroli imigracyjnych.

Ponadto pismem z dnia 22 maja 2014 r. minister ds. wewnętrznych powiadomił T. Lounesa, że jego wniosek o wydanie karty pobytu został oddalony. W piśmie tym wskazano, że zgodnie z prawem brytyjskim P. García Ormazábal nie jest już uważana za „obywatela” EOG, ponieważ uzyskała obywatelstwo brytyjskie. Nie przysługują już więc jej prawa przyznane dyrektywą o swobodnym przemieszczaniu się¹, a zatem T. Lounes nie może domagać się karty pobytu jako członek rodziny obywatela EOG.

Na decyzję z dnia 22 maja 2014 r. T. Lounes złożył skargę do High Court of Justice (England and Wales) (wysoki trybunał, Anglia i Walia). Powziąwszy wątpliwości co do zgodności ustawodawstwa brytyjskiego z prawem Unii, sąd ten zwrócił się do Trybunału o rozstrzygnięcie tej kwestii.

W dzisiejszej opinii rzecznik generalny Yves Bot wskazał przede wszystkim, że istnieje nierozzerwalny związek między wykonywaniem praw, które dyrektywa przyznała P. Garcii Ormazábal, a nabyciem przez nią obywatelstwa brytyjskiego. **Mimo, że warunki nabycia oraz utraty obywatelstwa należą do kompetencji każdego państwa członkowskiego, to kompetencja ta musi być wykonywana z poszanowaniem prawa Unii, a normy krajowe muszą być z tym prawem zgodne.**

¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie prawa obywateli Unii oraz członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i przebywania na terytorium państw członkowskich, zmieniająca rozporządzenie (EWG) nr 1612/68 oraz uchylająca dyrektywy 64/221/EWG, 68/360/EWG, 72/194/EWG, 73/148/EWG, 75/34/EWG, 75/35/EWG, 90/364/EWG, 90/365/EWG i 93/96/EWG (Dz.U. L 158, s. 77 – wyd. spec. w jęz. polskim rozdz. 5, t. 5, s. 46).

Następnie rzecznik generalny stwierdził, że podmiotowy zakres zastosowania dyrektywy jest przez nią samą wyraźnie ograniczony do tych obywateli Unii, którzy przebywają w państwie członkowskim innym niż to, którego obywatelstwo posiadają.

Rzecznik generalny wywiódł stąd, że pomimo oczywistego związku między wykonywaniem praw, które dyrektywa przyznała P. Garcíi Ormazábal, a nabyciem przez nią obywatelstwa brytyjskiego, jej sytuacja prawna uległa z powodu nabycia obywatelstwa głębokiej zmianie zarówno w stosunku do prawa Unii, jak i do prawa krajowego.

Tak więc rzecznik generalny jest zdania, że P. García Ormazábal nie jest już objęta zakresem pojęcia „beneficjent” w rozumieniu dyrektywy. Wynika stąd, że jej małżonek nie może korzystać – na podstawie dyrektywy – z pochodnego prawa pobytu w państwie członkowskim, którego obywatelstwo obecnie posiada jego małżonka.

Rzecznik generalny wskazał jednak, że na gruncie art. 21 TFUE państwa członkowskie zobowiązane są zezwolić obywatelom Unii niebędącym ich obywatelami na przybycie i pobyt na ich terytorium wraz z małżonkiem i ewentualnie z niektórymi członkami ich rodziny niebędącymi obywatelami Unii. Rzecznik generalny przypomniał w tej kwestii orzecznictwo Trybunału, zgodnie z którym, w celu zagwarantowania skuteczności (*effet utile*) tego postanowienia, w sytuacji powrotu obywatela Unii do państwa członkowskiego pochodzenia należy stosować w drodze analogii przepisy dyrektywy.

Skoro, decydując się na uzyskanie obywatelstwa przyjmującego państwa członkowskiego (Zjednoczonego Królestwa), P. García Ormazábal wyraziła wolę życia na jego terytorium w taki sam sposób, w jaki prowadziłaby życie na terytorium państwa członkowskiego pochodzenia, tworząc trwałe i ścisłe więzi z przyjmującym państwem członkowskim, rzecznik generalny proponuje stosowanie w drodze analogii tego orzecznictwa w omawianej sprawie.

W konsekwencji rzecznik generalny stanął na stanowisku, że skuteczność (*effet utile*) praw przyznanych na mocy art. 21 TFUE wymaga, by obywatel Unii – taki jak P. García Ormazábal – mógł kontynuować prowadzone dotychczas życie rodzinne ze swoim małżonkiem w państwie członkowskim, którego obywatelstwo uzyskał.

Rzecznik generalny wywiódł stąd, że warunki przyznania pochodnego prawa pobytu obywatelowi państwa nienależącego do UE, będącemu członkiem rodziny obywatela Unii nie powinny być, co do zasady, bardziej rygorystyczne niż warunki ustanowione w dyrektywie.

UWAGA: Opinia rzecznika generalnego nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości. Zadanie rzeczników generalnych polega na przedkładaniu Trybunałowi, przy zachowaniu całkowitej niezależności, propozycji rozstrzygnięć prawnych w sprawach, które rozpatrują. Sędziowie Trybunału rozpoczynają właśnie obrady w tej sprawie. Wyrok zostanie wydany w terminie późniejszym.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) opinii jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu przedłożenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793